

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

Quo dies tertius et quartus continentur

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1866

Caput II. Sancti reliqua gesta et cultus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72907](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72907)

A nitus delatum ei munus plane repudiari volebat; illius jussu obtemperavit. Itaque datis, ut Pontifex jusserat, ad Theodosium literis de synodo contra Nestorium Ephesi convocanda. Bononiam Roma profectus est una cum legatis Bononiensibus. Ubi vero ad urbem accessit, effusa omnium ætatum atque ordinum gratulantis civitatis multitudine exceptus, basilicam sancti Petri, quæ tum extra urbem sedes episcopi erat, ingressus, Deo, ut ab ineunte ætate instituti sui erat, religiosis precibus gratias egit. Inde ad explendas optimi pastoris partes, et commoda civitatis procuranda se contulit.

ANNOTATA.

a Verosimillimum id quidem fit ex verbis Gennadii num. 3 exhibitis; non tamen omnino certum: ceterum dubium est admodum, quis fuerit Petronius S. Petronii pater, num Petronius una cum Arcadio consul, num Hispaniarum vicarius, num denique alius quisquam. Vide num. 9 et seqq.

b Eadem de S. Petronii patre Gennadius disertè affirmat.

c De Ægyptiaco S. Petronii itinere verbum non facit anonymus: iter tamen ipsum inficiari nolum, tum quod partim inde forsasse etiam nata sit opinio, illum scripsisse librum de Vitis Patrum, tum quod vitæ monasticæ studiosus admodum fuerit, ut Gennadius tradit.

B d Vide num. 23 et seqq. Comment. prævii. Item Annotata ad cap. 1 Vitæ prioris lit. g.

e Vide Annotata ad lit. c proxime præcedentem.

f Quod ad iter S. Petronii in Palestinam attinet, hic Galesinius anonymum sibi consonum habet num. 12.

g Prudenter Galesinius Petronii cum Theodosio affinitatem silet, ab anonymo non semel repetitam, illiusque apud hunc auctoritatem et gratiam in vitæ morumque sanctitatem probabilis, quam in dictam affinitatem, refundit.

h Vide num. 51 et seqq. Commentarii prævii.

i De S. Petronii ad Cælestinum legatione vide dicta num. 54 et seqq.

k Rerum gestarum in causa Nestoriana series absolute non impedit, quo minus Theodosius post damnatum Romæ Nestorium ad Cælestinum litteras dederit de convocanda in annum sequentem Ephesina synodo, eamque, accepto Pontificis responso, die 19 Novembris Theodosius indixerit. Vide num. 59.

l Cum igitur celebrata sit Ephesina synodus anno 451, Petronius secundum Galesinium Romanen venit anno 450: quod ante mensem Augustum, quo Cyrillum Alexandrinum sententiæ, Romæ in Nestorium latæ, executorem statuit, fieri non potuit, si cum Galesinio ponas, a Petronio Theodosii nomine petitam, et a Cælestino impetratam concilii Ephesini celebrationem. Vide num. 56: Ex anonymo autem consequi videtur, Petronium Romanen venisse sub finem anni 429, vel principium 450.

CAPUT II.

Sancti reliqua gesta et cultus.

Inde existimandum Ariana perfidia reliquis,

a

Quo autem tempore Bononiam venit, ad pastorem ecclesiæ suæ sedem, cum hæresis Arianae reliquæ nondum prorsus extinctæ erant, tum nefaria eorum impietate ac barbarorum simul, qui proxime in Italiam irruerant, immani feritate ecclesiæ multæ eversæ ac prostrate jacebant a. His malis in primis, cum is, zelo domus Dei accensus, sibi occurrendum existimaret, primum doctrina et sanctæ vitæ offitiis civitatem instruere, propositoque sancti Ambrosii Mediolanensis episcopi exemplo, fidem Catholicam, Arriana perfidia violatam, restituere summopere contendit. Deinde templa Dei disturbata atque eversa refecit, et alia item nova, quo major ad Dei cultum in dies accessio fieret, summo Bononiensium studio edificavit. Quorum unum Bartholomæo Apostolo,

alterum Marco Euangelistæ, tertium Fabiano et Sebastiano Martyribus, quartum Martino, quintum Barbatiano Confessoribus, sextum Agathæ, septimum Lucie Virginibus et Martyribus consecravit b.

AUCTOR GALESIUS.

b et condendis,

8 Quin etiam templa duo, non longo inter se intervallo disjuncta, magnis rerum divinarum significationibus dedicavit, unum Stephano Protomartyri, alterum Joanni Euangelistæ. In hoc, quod in monte, ex tumulo terræ de industria aggesto, construxit, religiose effinxit montem Oliveti, ubi Christus Dominus, postquam resurrexit a mortuis, stans, discipulis videntibus, ascendit in cælum. In illo, quod, sancto Stephano dicatum, cum ecclesia sanctorum Petri et Pauli, a beato Ambrosio consecrata, conjunxit, diligenter expressit imaginem, et montis, ubi in ara Crucis Dominus sanguinem pro generis humani salute effudit, et sepulchri, in quo idem mortuus conditus est. Quæ vero inter hæc duo templa c planities loco submissiore intercedit, ejus situ celebrem illam, quæ Josaphat vocatur, vallem representavit.

9 Ut autem sollicitus Pastor gregis sui mentes vehementius etiam excitaret ad ardentem Dei caritatem, propositis, quas colerent, sacris imaginibus ad similitudinem eorum locorum, quæ ipse jam præsens Hierosolymis veneratus erat, in ecclesia S. Stephani hæc sancte exprimens atque effingenda curavit: columnam, ad quam Christus Dominus flagellis est verberatus: Crucem, cui est affluxus: triclinium, in quo idem cum discipulis discubuit: locum item, quo Petrus Apostolorum princeps, postquam se Christi discipulum esse negavit, peccati sui pœnitens secessit: et cubiculum præterea, in quo Gabriel angelus, de cælo missus, Deiparam Virginem salutavit. Quæ omnia sanctissimæ religionis monimenta adhuc magna Bononiensis populi pietate coluntur, augustioremque reddunt ipsam sancti Stephani ecclesiam, quam ille Hierosolymæ nomine appellavit, eamque ob causam vicus, nunc etiam eidem ecclesiæ conjunctus, Hierusalem nominatur.

non modo sacris ædificis,

E

insigni interrim prodigio decoratus, d

10 Dum autem ecclesia ipsa construitur, mirifice operis in Dei nomine edendi occasio est oblata d. Nam faber quidam non tam viribus corporis, quam ingenio fretus, obnixè columnam marmoream, operis et instrumentis adjuvantibus, erigebat: sed funibus, quibus columna tollebat, effractis, ille repentina columnæ ruina oppressus interiit. Ea re audita, beatus Petronius occurrit, orationeque ad Deum habita, fabrum, qui mortuus jacebat, ad vitam divinitus revocavit, omnibus, qui aderant, cum rei admirabilis spectaculo obstupescens, tum Petronii episcopi sanctitatem certatim inter se collaudantibus.

11 Quin etiam rogatu sanctæ Julianæ viduæ ecclesiam sanctis Vitali et Agricola consecravit, quam exædificandam eo loco pecunia sua curarat, ubi illi martyres excruciatii fuerant. Ne vero quid offitii, quod a se proficisci posset, erga populum Bononiensem præmitteret, Theodosii imperatoris, cui carissimus erat, et civium Bononiensium, quos unice in Christo diligebat, auxilio usus, urbis ambitum auxit e. His igitur operibus perfectis, beatus Petronius episcopus, Constantinopolim reversus, pro ea, qua multum apud Theodosium valebat, auctoritate, sacras multas ex ea urbe, aliisque locis reliquias transferendi facultatem impetravit. Quibus reliquiis mox demum inde regressus, cum alia Dei templa a se constructa, tum in primis ipsam sancti Stephani ecclesiam, ac sacella ad cruces quatuor f, quas idem erexerat, collocata religiose pieque ornavit.

sed etiam profanis incumbit,

F

e

f

12 Cum ergo, quod ex literarum, sanctæque vitæ studiis, jam adolescens Petronius prudenter ac pie conceperat, id episcopus, tamquam populi sui parens et magister, exemplo vitæ, pietatisque operibus, atque omni pastoralis sollicitudinis offitio comprobasset, ecclesia Bononiensi aliquot annos administrata, mirifice profuit et civitatis pietati, et urbis ornamento. Demum, cum in morbum incidisset,

dum circa annum 450 infatus cum vita ponit, non gregis patrocini.

AUCTORE
GALESINIO.

disset, quo in dies ingravescente, obitus sui tempus instare sentiret, clericos ad se suos vocavit, eisque Ecclesiam, ac fidem orthodoxam, quam gravissima potuit, oratione commendavit. Paulo post, cum omnia Sacramenta religiose percepisset, Deum sancte precatus, Theodosio et Valentiniano imperatoribus, migravit ad caelum *g*, qui multis etiam post obitum miraculis clarus *h*, ut praecipua a Bononiensibus coleretur religione, promeruit *i*. Ejus corpus in ecclesia sancti Stephani sepultum est, quod multis post seculis, divino consilio, civitati ignotum, Innocentio secundo Pontifice, inventum est *k*, dum sacras reliquias Henricus episcopus recenseret, quas in ea ecclesia extare, a majoribus traditum erat. Itaque, invento beati episcopi Petronii corpore, sanctum est, ut, quo die illius obitus, eodem coleretur inventio, biennii indulgentia in octo sequentes dies concessa. Quam ob causam canonicarum horarum Offitium, jam inde ab eo tempore in ejus honorem sancte institutum, illis octo diebus pie religioseque perpetuo celebrat ecclesia Bononiensis *l*.

ANNOTATA.

- a* Vide num. 43 et seqq. Comment. praev.
b Consule de his dicta num. 48 et seqq. Comment. praev.
c Vide de binis hisce templis num. 49 et seqq. Comment. praev.
d Vide de illo miraculo dicta num. 86 et seqq. Comment. praev.
e Vide num. 77 et seqq. Comment. praev.
f Vide num. 67 Comment. praev.
g Sub annum 430. Vide num. 85 et seqq. Comment. praev.
h De miraculis vide num. 83 et seqq.
i Vide de cultu S. Petronii Commentarium praevium a num. 90.
k Inventio corporis S. Petronii aliarumque reliquiarum contigit anno 1141; cujus descriptio, ab auctore aequali et rei gestae teste oculato facta, mox subjicietur.
l Officium et Missam S. Petronio propria dedi a num. 94.

INVENTIO

Reliquiarum S. Petronii, aliorumque
Sanctorum

Auctore anonymo

C Ex Chronico monachorum S. Stephani
Bononiae.Ex occultis
ignoratisque

Cum omnis eloquentiae praecleara urbs Bononia doctrinis inter ceteras mirifice splenderet, variis et altividi in omnibus honoris deferret eminentiam, inclitam S. Stephani ecclesiam, a beatissimo olim Petronio, sanctae Bononiensis ecclesiae episcopo, a primaevo aedificatam *a*, et Jerusalem typice vocatam, divina pietas visitare dignata est; quam quidem idem Reverendissimus praeclearis decoraverat honoribus, et plurimorum pretiosissimis Sanctorum ditaverat reliquiis, easque ne perdidis iniqua aliqua subripiendi crudelissima, aut violenter auferendi quandoque panderetur audacia, diversis occultandi tumulis exhibere curavit solertiam *b*: quarum vero scriptura, non loca, publice dumtaxat nomina posteris denotaverat: inventa enim ipsa scriptura in quodam libro fuerat, quae intra tres Sanctorum pignora fuisse capsas in praedicta ecclesia asserebat abscondita. Cum autem, jam plurimis exactis temporibus, oblivioni quasi ab omnibus mandarentur, neque a quolibet colerentur, quia ab omnibus ignorabantur, Dominus, inquam, Jesus Christus, qui ante reges et praesides suum sanctissimum nomen jusserat a suis fidelibus presentari, eosque fulgidis fecerat coronis deco-

rari, ipsorum noluit memoriam ab humanis laudibus semper fieri mentibus incognitam vel oblitam, sed ut praeclearis laudibus et dignis quotidie a fidelibus celebrentur eorum merita voluit honoribus. Perspecta itaque atque saepius praememorata scripta ab abbate, monachis praefatae sanctissimae ecclesiae perfecta, inter se invicem diligenter multotiens quaerere coeperunt, et, ubi perscriptae latuissent capsae, ab antiquioribus perquirere studere. Cumque de hoc saepissime eorum animos variis aggravarent opinionibus, ad eorum... *c* quandam sub S. Isidori arca absconditam revocaverunt*: nec enim intueri a quolibet poterat; sed cum praefati S. Isidori basilica noviter aedificaretur, antiqui, qui tunc aderant, ab una parte eam perspexerunt, et praedicto abbati atque monachis ea omnia multotiens retulerunt.

2 Quibus itaque omnibus auditis atque percognitis, praebatus abbas cum domino Henrico *d*, reverendissimo sanctae Bononiensis ecclesiae episcopo, et quibusdam monachis et sapientioribus vicinis communicato consilio, praedictam arcam inquirere coeperunt, et eam, in qua beati Isidori *e* corpus jacebat, seorsum amoverunt, et sic demum cum magno labore vix ad praedictam attingere valuere: erat quippe fortissimo muro circumclusa, et desuper inter eam et superiorem terram et marmoribus valde onerata, atque super eam in marmore quodam insculptum nomen fuerat Symon *f*. Interea vero cum praesente praedicto domino episcopo et abbate atque monachis *g*, et quamplurimis aliis, qui ad hoc opus exercendum extiterant, praedicta aperiretur, ineffabile corpus invenerunt, et ab utraque parte arcae litteras postpositas de praefato nomine perspexerunt. His itaque omnibus ita gestis, quae S. Isidori etiam fuerat, aperuerunt: qua vero aperta, beatissimi corpus *h* aliorumque plurimorum et praecipue Parvulorum ossa, qui pro Christo ab Herode interempti sunt *i*, atque pulcherrimam argenteam capsam, argentea catena colligatam et confixam, invenerunt: quam vero praedictus episcopus cum his, qui secum aderant, diligenter inspiciens, fuisque manibus accipiens, vix eam aperire valuere; in qua vero copiosam multitudinem sanctorum reliquiarum intra mirificum pallium involutam invenerunt. Prae tanto gaudio omnes flere coeperunt: impletum ergo in hoc esse intellexerunt, quod Evangelicus sermo declarare videtur dicendo: » Petite et accipietis, » quaerite et invenietis *k*. » Quibus nempe omnibus ita prudenter inspectis, maximas omnipotenti Deo gratias reddentes, de ceteris inveniendis maxima cum diligentia quaerere studuerunt.

3 Cumque de hoc inter se invicem altercarent, ad sanctam Crucem in loco, qui a B. Petronio figuraliter Golgotha *l* appellatur, unanimiter pervenerunt, et post ipsam in muro ipsius ecclesiae divino nutu cum malleis perquirere coeperunt, in quo, divina favente clementia, aliam thecam preciosis reliquiis plenam invenerunt: intra quam etiam capsulam auream pretiosam et aliam argenteam pulcherrimam perspexerunt. In aurea vero quamdam unius clavi partem, defixi in manibus vel pedibus Domini, perspexerunt: in argentea autem quaedam de sudario Domini particula continetur, sic enim et antiqua videtur declarari scriptura. Sublata igitur omni scripturarum rerum funditus hesitatione, de ceteris nempe quaestio inter eos vehementissime subintravit: sed qui inter maris procellas Petri sanctissimi dubitationem penitus evacuavit, et potentiae suae dextera erigere solet elisos, solvere compeditos, velocissimum inveniendi, quod concupierant, consilium salubre impertire dignatus est. Est enim in ipsa S. Stephani ecclesia ad instar ejus, in quo Dominus noster Jesus Christus positus fuerat, sepulchrum a B. Petronio fabricatum: in ingressu autem ejus a dextris marmoribus pretiosis arca pulcherrima reperitur condita, in qua S. Petronius manna *m* et varias atque innumerabiles Sanctorum reliquias recondere curavit: